

Sygn. akt V KO 10/21

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

w sprawie A. P.

oskarżonego o czyn z art. 231 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 26 lutego 2021 r.

wniosku Sądu Rejonowego w B. o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. (sygn. akt II K (...)),

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w O.

UZASADNIENIE

Aktem oskarżenia z dnia 22 grudnia 2020 r. Prokuratura Okręgowa w O. oskarżyła A. P. – byłego Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. - o popełnienie przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przez A.P. przestępstwa złożyła Prezes tego Sądu, wystąpiła też o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko niemu.

Postanowieniem z dnia 29 stycznia 2021 r. Sąd Rejonowy w B. zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie niniejszej sprawy w trybie art. 37 k.p.k. do rozpoznania przez inny sąd równorzędny. W ocenie Sądu, rozpoznanie sprawy przez Sąd właściwy miejscowo nie jest możliwe ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w B. zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie przypomnieć należy, że korzystanie z właściwości delegacyjnej w trybie art. 37 k.p.k. może nastąpić wyjątkowo, jako odstępstwo od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez właściwy sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP) w sytuacji, gdy zostanie wykazane przez sąd inicjujący to postępowanie, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga takiego postąpienia. W kategoriach dobra wymiaru sprawiedliwości w tym rozumieniu mieści się również potrzeba kształtowania w opinii społecznej przekonania o obiektywizmie sądów i bezstronności w rozpoznaniu każdej sprawy (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2012 r., III KO 102/12, LEX nr 1231575*).

Sąd Rejonowy w B. przedstawił uzasadniony powód, który przemawia za słuszością wniosku o przekazanie sprawy. W realiach niniejszej sprawy niewątpliwie występują podstawy do zastosowania powyższej regulacji tak dla zapewnienia optymalnych warunków orzekania, jak i dla wykluczenia potencjalnych spekulacji, że to pozamerytoryczne okoliczności mogłyby wywrzeć wpływ na treść rozstrzygnięcia o zasadności bądź niezasadności aktu oskarżenia. Sytuacja, gdy zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez Komornika Sądowego złożyła Prezes Sądu, a nadto Prezes wystąpiła o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko niemu, może stwarzać przekonanie (nawet mylne), tak u samych bezpośrednio zainteresowanych sprawą, jak i w odbiorze społecznym, o braku wymaganych warunków do rozpoznania przedmiotowej sprawy w tym Sądzie w sposób obiektywny, to jest, dający gwarancję absolutnej bezstronności.

Słusznie więc uznał wnioskujący Sąd, że rozpoznanie niniejszej sprawy przez ten Sąd doprowadziłoby do powstania przeświadczenia (choćby mylnego), że sprawa została rozpoznana nie na skutek obiektywnego osądu, lecz w wyniku wywarcia wpływu przez Prezesa tego Sądu. Takie mylne przekonanie wpływałoby bardzo szkodliwie na wizerunek Sądów, na zaufanie obywateli do bezstronności i niezawisłości instytucji sądowych, co uderzałoby w dobro wymiaru sprawiedliwości.

Zaistniała więc sytuacja obliguje do sięgnięcia po wyjątkową instytucję, o jakiej mowa w art. 37 k.p.k., skoro postępowanie powinno toczyć się w warunkach, w których prawidłowość orzekania nie będzie wzbudzała jakichkolwiek wątpliwości i zastrzeżeń, co do bezstronności procedowania i rozstrzygania w danej sprawie.

Stanowi to przejaw dbałości o dobro wymiaru sprawiedliwości jakim jest także efektywność postępowania oraz wizerunek sądu jako organu niezależnego, w którym orzekają niezawisli sędziowie, co do których nie można czynić zarzutu, iż w swojej służbie kierują się pozamerytorycznymi kryteriami (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 kwietnia 2010 r., IV KO 36/10, OSNwSK 2010, Nr 1, poz. 715; z dnia 7 października 2004 r., V KO 58/04, LEX nr 186473*).

Wskazane powyżej okoliczności faktyczne uzasadniały zastosowanie instytucji właściwości delegacyjnej określonej w art. 37 k.p.k. i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w O.